

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
доктор економічних та соціально-господарських наук,
професор

Оксана ТОНХА
2024 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Дороша Богдана Йосиповича
на тему: «**Вплив поведінкової економіки на економічне зростання**»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності **051 «Економіка»**
галузі знань **05 «Соціальні та поведінкові науки»**

Витяг з протоколу № 11 фахового семінару наукової ради економічного факультету
Національного університету біоресурсів і природокористування України від «18» червня
2024 року.

Присутні члени наукової ради економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: А. Д. Діброва, декан економічного факультету, професор кафедри глобальної економіки, доктор економічних наук, професор, голова наукової ради; Ю. В. Негода, доцент кафедри фінансів, доктор економічних наук, професор, секретар наукової ради; В. В. Байдала, завідувач кафедри економіки, доктор економічних наук, професор, гарант освітньо-наукової програми «Економіка підприємств та галузей національного господарства»; Н. М. Вдовенко, завідувач кафедри глобальної економіки, доктор економічних наук, професор; Л. В. Гуцаленко, професор кафедри обліку та оподаткування, доктор економічних наук, професор; М. М. Ільчук, завідувач кафедри організації підприємництва та біржової діяльності, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НААН; С. М. Кваша, проректор з науково-педагогічної роботи та розвитку, професор кафедри глобальної економіки, доктор економічних наук, професор, академік НААН; І. Д. Лазаришина, професор кафедри статистики та економічного аналізу, доктор економічних наук, професор; О. О. Лемішко, професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, доцент; Т. В. Мірзоєва, професор кафедри економіки, доктор економічних наук, професор; В. І. Радько, професор кафедри організації підприємництва та біржової діяльності, доктор економічних наук, доцент; Л. М. Худолій, професор кафедри банківської справи та страхування, доктор економічних наук, професор; Н. Р. Швець, завідувач кафедри фінансів, доктор економічних наук, професор.

Інші присутні на засіданні наукової ради економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України: Б. Й. Дорош, здобувач ступеня доктора філософії.

Порядок денний: обговорення основних наукових результатів дисертації **Дороша Богдана Йосиповича** на тему: «**Вплив поведінкової економіки на економічне зростання**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Тему дисертації затверджено науковою радою науково-дослідного інституту економіки і менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 23 вересня 2020 року).

Дисертацію виконано на кафедрі економічної теорії факультету аграрного менеджменту Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор **Талавирия Микола Петрович**, завідувач кафедри економічної теорії Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Слухали: доповідь здобувача Б. Й. Дороша про основні положення дисертації. В результаті дослідження узагальнено теоретичні та практичні засади поведінкової економіки, виявлено вплив поведінкових факторів на економічні кризи та економічне зростання в Україні та в розвинених країнах світу. Внесено пропозиції щодо врахування поведінкових факторів у державній політиці та інших сферах управління для повоєнного економічного зростання. Удосконалено квартальну прогностичну модель НБУ шляхом введення у неї реальних економічних агентів, на відміну від загальноприйнятих класичних агентів, що дозволяє оцінити виражений вплив очікувань на глибину та швидкість відновлення розриву ВВП до базового рівня в усіх розглянутих шокових сценаріях. Запропоновано удосконалити інструменти податкової, кредитної та фінансової політики України шляхом застосування поведінкової теорії підштовхування з метою заохочення повернення українців до України для стимулювання відновлення економіки, економічного зростання та підвищення рівня якості життя.

Здобувачу було поставлено 25 запитань, на які доповідач надав обґрунтовані відповіді та пояснення.

Виступили:

Науковий керівник – доктор економічних наук, професор М. П. Талавирия, який зазначив, що за період навчання Б. Й. Дорош набув теоретичних знань, умінь, навичок та компетентностей, достатніх для вирішення наукових і практичних завдань у економіці, провів власне наукове дослідження. Результати, отримані в ході дослідження, мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. У процесі виконання індивідуального навчального плану здобувач виявив високу працездатність, загальну ерудицію та наполегливість в опануванні нових навчальних дисциплін. Вищезазначене засвідчує набуття здобувачем нових знань, умінь та навичок, які допомогли йому на високому рівні виконати наукове дослідження. У процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи Б. Й. Дорош проявив себе як самостійний, наполегливий, відповідальний, високоерудований науковець, який уміє ставити і вирішувати складні наукові завдання, володіє методами наукових досліджень, комунікаційними та іншими компетентностями, що дозволяють йому цілісно, у логічній послідовності представляти результати власних досліджень, публікувати їх в українських та зарубіжних наукових виданнях, обговорювати у науковій спільноті, обґрунтовувати та відстоювати власні наукові досягнення.

Експерти:

Швець Н. Р., доктор економічних наук, професор відзначила актуальність теми дослідження, її наукову новизну, теоретичне та практичне значення роботи. Експертка відмітила, що дисертація здобувача ступеня доктора філософії Б. Й. Дороша є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій вирішено конкретне наукове завдання щодо удосконалення QPM-моделі НБУ шляхом введення у неї поведінкових економічних агентів. На основі аналізу дисертації, експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року), та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду

та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Мірзоева Т. В., доктор економічних наук, професор відзначила актуальність обраної теми, високий ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків. Експертка відмітила, що під час виконання дисертації застосовано метод моделювання, який дозволив здобувачу досягти поставлених завдань та зробити логічні висновки. Практичне значення одержаних результатів безсумнівне. Передбачено можливість практичного застосування розробленої макроекономічної агентської моделі, а також запропонованих поведінкових інструментів урядом та Національним банком України. Обґрунтованість та достовірність результатів і висновків базується на їх апробації на міжнародних конференціях. На основі аналізу дисертації експерткою запропоновано дати їй загальну позитивну оцінку, як такої, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року), та рекомендувати дисертацію для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

В обговоренні результатів дисертації взяли участь: доктор економічних наук, професор Л. М. Худолій; доктор економічних наук, професор Ю. В. Негода; доктор економічних наук, професор А. Д. Діброва; доктор економічних наук, професор О. О. Лемішко; доктор економічних наук, професор І. Д. Лазаришина; доктор економічних наук, професор Н. М. Вдовенко.

Виступаючи зазначили, що дисертацію Б. Й. Дороша виконано на актуальну тему, робота містить значну кількість нових наукових даних, має наукову новизну, актуальність, важливе теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31 травня 2019 року), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року).

Було підтримано пропозицію експертки про рекомендацію дисертації Б. Й. Дороша для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Постановили: заслухавши та обговоривши дисертацію Дороша Богдана Йосиповича на тему: «Вплив поведінкової економіки на економічне зростання», члени наукової ради економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації. Економіка як наука динамічно розвивається впродовж всього часу свого існування. Протягом останніх десятиліть вона набула розгалуженого розвитку у вигляді таких напрямів як інституціональна економіка, економіка сталого розвитку, біоекономіка, компаративна економіка, зелена економіка, екологічна економіка серед багатьох інших напрямів. Сьогодні ж поведінкова економіка посідає одну із ключових ролей у розвитку соціально-економічної теорії. Обсяг досліджень у галузі поведінкової економіки зростає з кожним роком, а більшість провідних університетів

у всьому світі викладають поведінкову економіку на рівні з іншими складовими економічної теорії. Крім того, деякі уряди, наприклад, Великобританії, створили групи, що складаються з поведінкових економістів, для покращення процесів прийняття рішень у нових державних політиках. Так само численні корпорації та приватні підприємства інтегрували інструменти поведінкової економіки у свою стратегію зростання, залучаючи поведінкових економістів як консультантів або створюючи спеціальні відділи для аналізу споживчої поведінки через призму цієї теоретичної бази. Примітно, що внесок поведінкової економіки був визнаний на найвищому рівні: сім науковців отримали Нобелівську премію з економіки за свої дослідження в цій галузі.

Сьогодні, коли людство стикається з такими викликами, як пандемія, війни, зміна клімату, старіння населення в розвинених країнах, глобальна міграція, інфляція та рецесія, існує нагальна потреба в нових, ефективних моделях та інструментах. На сучасному етапі розвитку макроекономічної науки поведінкові агентські моделі виділяються як найбільш перспективна альтернатива все більш неадекватним неокласичним моделям, а поведінкові інструменти мають доповнити поточні державні політики. Все це зумовило актуальність дисертації.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами Університету та кафедри. Дисертація є частиною проведених досліджень за державною тематикою Національного університету біоресурсів і природокористування України «Перспективи економічного зростання в Україні» (номер державної реєстрації 0116U001912, 2021–2025 рр.), у межах якої здобувачем досліджено теоретичні та практичні засади поведінкової економіки на мікро- та макрорівні, проаналізовано вплив поведінкових факторів на подолання економічних криз та забезпечення економічного зростання, розроблено інструменти макроекономічного моделювання на основі діяльності реальної поведінки економічних агентів, що лягло в основу рекомендацій щодо удосконалення державної політики за рахунок застосування поведінкових інструментів для повоєнного відновлення та зростання економіки країни.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Здобувачем самостійно здійснено пошук і аналіз літературних джерел за темою дисертації, побудовано модель, здійснено розрахунки та проведено статистичну обробку одержаних результатів. Інтерпретацію, аналіз і узагальнення результатів досліджень, формулювання висновків та пропозицій здійснено за методичної допомоги наукового керівника. Особистий внесок у роботах, опублікованих у співавторстві, визначено у списку опублікованих праць.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Дослідження проведено на достатньому методичному рівні із використанням загальнонаукових та спеціальних методів наукового дослідження. При аналізі отриманих результатів було застосовано сучасні засоби програмного забезпечення. Достовірність даних підтверджено достатнім обсягом досліджень та застосуванням надійних методів статистичної обробки даних. Висновки та рекомендації аргументовано результатами власних досліджень, вони відповідають меті та поставленим завданням.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. Основні результати, що визначають наукову новизну виконаного дослідження, охоплюють такі позиції: *вперше* обґрунтовано логічно-сміслову модель поведінкових факторів та їх вплив на виникнення та поширення криз в Україні, зокрема на прикладі Великої рецесії та Великого локдауну. Модель спрямована на забезпечення антикризового управлінського процесу, збагачуючи його розумінням поведінкових упереджень, відповідними інструментами та прогнозами в цілях попередження настання криз або скорочення їх тривалості. *Удосконалено*: квартальну прогнозну модель НБУ шляхом введення у неї реальних економічних агентів, на відміну

від загальноприйнятих класичних агентів; інструменти податкової, кредитної та фінансової політики України шляхом застосування поведінкової теорії підштовхування з метою заохочення повернення українців до України для стимулювання відновлення економіки, економічного зростання та підвищення рівня якості життя. *Набули подальшого розвитку*: теоретичні аспекти розвитку макроекономічного моделювання в частині необхідних змін, які дозволяють більш точно враховувати непередбачуваність суспільних трансформацій та кризових явищ, збільшення обсягів цифрових даних, можливостей математичного моделювання та штучного інтелекту; концептуальні засади впровадження агентських моделей у макроекономічному моделюванні, які на відміну від існуючих моделей, забезпечують реалістичне врахування принципів поведінкової економіки шляхом інтеграції поведінкових агентів.

6. Практична цінність результатів дослідження та їх впровадження. У результаті проведених досліджень розроблено квартальну модель прогнозування макроекономічних розривів для застосування на рівні Національного банку України. Одним із елементів моделі є врахування впливу коливання цін на сільськогосподарську продукцію, на макроекономічну та макрофінансову ситуацію в країні. Дана модель апробована дослідженнями Інституту землекористування НААН, зокрема в частині коливання цін на сільськогосподарську продукцію (довідка № 64/1 від 02.05.2024 р.).

Досліджено теоретичні та практичні засади поведінкової економіки на мікро- та макрорівні, проаналізовано вплив поведінкових факторів на подолання економічних криз та забезпечення економічного зростання, розроблено інструменти макроекономічного моделювання на основі діяльності реальної поведінки економічних агентів, що лягло в основу рекомендацій удосконалення державної політики за рахунок застосування поведінкових інструментів для повоєнного відновлення та зростання економіки країни, що відображено в науково-дослідній роботі за ініціативною тематикою «Перспективи економічного зростання в Україні» (номер державної реєстрації 0116U001912), яка виконується упродовж 2021–2025 рр. у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

Основні положення дисертації знайшли відображення у навчальній програмі, лекційних і семінарських матеріалах навчальних дисциплін «Behavioral Finance / Поведінкові фінанси», «Business Administration (Accounting, Finance, Marketing / Бізнес адміністрування (облік, фінанси, маркетинг)» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Зокрема, представлено та обґрунтовано рекомендації щодо вдосконалення існуючої QPM-моделі Національного банку України шляхом введення у неї реальних економічних агентів, що базуються на поведінковій економіці (довідка № 040/05 від 29 квітня 2024 року).

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. Основні теоретичні та практичні результати дисертаційного дослідження викладено у 15 наукових працях, з яких 4 статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України, стаття в іншому науковому виданні, 10 тез наукових доповідей.

**Статті у наукових виданнях,
включених до Переліку наукових фахових видань України**

1. Лубковський С. А., Дорош Б. Й. Інвестиційний податковий кредит як інструмент гармонізації приватних та суспільних інтересів. Ринок Цінних Паперів України. 2017. № 5–6. С. 41–63. *(Дорошем Б. Й. сформульовано мету проведених досліджень, проаналізовано зарубіжний досвід застосування інвестиційного податкового кредиту, обраховано його ефективність для прискорення економічного зростання та макроекономічної модернізації, запропоновано модель інвестиційного податкового кредиту для України на основі зарубіжного досвіду. Лубковським С. А. систематизовано результати досліджень, здійснено порівняльний аналіз законодавства щодо застосування інвестиційного податкового кредиту, узгоджено зі співавтором висновки, підготовлено публікацію до друку відповідно до вимог видання).*

2. Дорош Б. Й. Моделі застосування бюджету участі: європейський досвід і перспективи застосування в Україні. *Бізнес Інформ*. 2019. № 2 (493). С. 58–63.

3. Талавира М. П., **Дорош Б. Й.** Розвиток макроекономічних моделей, заснованих на поведінковій економіці: проблеми та подальші дослідження. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. 2021. № 4. С. 18–26. *(Дорошем Б. Й. систематизовано результати досліджень, визначено актуальність, сформульовано мету проведених досліджень, виділено основні характеристики розглянутих моделей та виявлено ключові проблеми щодо подальшого їх розвитку, узгоджено зі співавтором висновки, підготовлено публікацію до друку відповідно до вимог видання. Талавирию М. П. проаналізовано ключові теоретичні аспекти агентських моделей та історію їх розвитку, проведено літературний науковий пошук).*

4. Dorosh B. Overcoming constraints and exploring behavioral insights into the Samuelson multiplier-accelerator model. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economics*. 2023. No. 2 (223). P. 26–31.

Стаття в іншому науковому виданні

5. Талавира М. П., **Дорош Б. Й.**, Пінцак С. М. Перспективи подальшого розвитку макроекономічного моделювання на основі історичного досвіду його еволюції. *Геополітика України: історія і сучасність*. 2023. № 1 (30). С. 96–106. *(Дорошем Б. Й. проаналізовано ключові особливості кожного з етапів розвитку макроекономічного моделювання, виявлено ключові причини заміни моделей на кожному з етапів, обґрунтовано подальші напрями розвитку макроекономічного моделювання на сучасному етапі у вигляді агентських моделей. Талавирию М. П. визначено актуальність та сформульовано мету проведених досліджень. Пінцак С. М. узгоджено зі співавторами висновки, підготовлено публікацію до друку відповідно до вимог видання).*

Тези наукових доповідей

6. Дорош Б. Й. Інвестиційний податковий кредит і макроекономічна модернізація. *Інноваційний ресурс соціально-економічного розвитку України: 84-та наукова конференція студентів КНЕУ, м. Київ, 24 квітня – 23 травня 2017 року: тези доповіді*. Київ, 2017. С. 261.

7. Дорош Б. Й. Фінансування видатків державного бюджету на оборону. *Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України: XIV Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 28–29 вересня 2017 року: тези доповіді*. Київ, 2017. С. 89–91.

8. Дорош Б. Й. Європейський досвід застосування моделей бюджету участі. *Шевченківська весна 2019: Економіка: Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Київ, 27 березня 2019 року: тези доповіді*. Київ, 2019. С. 46.

9. Dorosh B. The development of the theory of behavioral economics. *Подолання бар'єрів та викликів формування та реалізації лідерського потенціалу молоді у громадах: круглий стіл, м. Київ, 23 жовтня 2020 року: тези доповіді*. Київ, 2020. С. 9–12.

10. Дорош О. С., **Дорош Б. Й.**, Застулка І.-О. Ю. Вплив інституційних факторів на інклюзивний розвиток громад. *Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи: II Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 11–12 листопада 2021 року: тези доповіді*. Київ, 2021. С. 63–66. *(Дорошкм Б. Й. проведено літературний науковий пошук щодо інклюзивних інституцій, спрямованих на економічне зростання, підготовлено публікацію до друку відповідно до вимог видання. Дорош О. С. визначено актуальність та сформульовано мету проведених досліджень. Застулкою І.-О. Ю. доведено, що в аграрному секторі економіки мають привалювати інклюзивні політичні та економічні інститути, спрямовані на економічне зростання, які сприятимуть розвитку усіх форм господарювання на землі в частині правового врегулювання та інституційного забезпечення).*

11. Дорош Б. Й. Майбутнє моделювання у макроекономіці: причини заміни DSGE моделей на агентські моделі. *Капіталізація аграрних підприємств та їх інвестиційне забезпечення: Всеукраїнська науково-практична конференція, м. Київ, 8 вересня 2022 року: тези доповіді*. Київ, 2022. С. 242–246.

12. Дорош Б. Й. Сучасний стан макроекономічного моделювання центральних банків провідних держав світу: ключові виклики та подальші перспективи. Шевченківська весна 2023. Повоєнне відновлення економіки України: проблеми та перспективи: XXI Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених, м. Київ, 18 березня 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 59.

13. Dorosh B. Trends that shape the future of macroeconomic modelling. Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 10–11 березня 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 16–18.

14. Dorosh B. Macroeconomic Modelling in Post-War Ukraine. Міжнародна безпека у світлі сучасних глобальних викликів. Країни Балтії – Україна: єдність, підтримка, перемога: III Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 8 червня 2023 року: тези доповіді. Київ, 2023. С. 294–298.

15. Dorosh B. Behavioral biases that shape corporate finance decision-making. Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 29–30 березня 2024 року: тези доповіді. Київ, 2024.

8. Апробація основних результатів дослідження. Основні положення дисертаційного дослідження доповідалися та обговорювалися на: 84-й науковій конференції КНЕУ «Інноваційний ресурс соціально-економічного розвитку України» (м. Київ, 2017 р.); XIV Міжнародній науково-практичній конференції «Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України» (м. Київ, 2017 р.); XVII Міжнародній науково-практичній конференції «Шевченківська весна 2019: Економіка» (м. Київ, 2019 р.); круглому столі «Подолання бар'єрів та викликів формування та реалізації лідерського потенціалу молоді у громадах» (м. Київ, 2020 р.); II Міжнародній науково-практичній конференції «Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи» (м. Київ, 2021 р.); Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Капіталізація аграрних підприємств та їх інвестиційне забезпечення» (м. Київ, 2022 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві» (м. Київ, 2023 р.); XXI Міжнародній науково-практичній конференції «Шевченківська весна 2023. Повоєнне відновлення економіки України» (м. Київ, 2023 р.); III Міжнародній науково-практичній конференції «Міжнародна безпека у світлі сучасних глобальних викликів. Країни Балтії – Україна: єдність, підтримка, перемога» (м. Київ, 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток біоенергетичного потенціалу в сільському господарстві» (м. Київ, 2024 р.).

Ухвалили:

Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Дороша Богдана Йосиповича на тему: «Вплив поведінкової економіки на економічне зростання» є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій вирішено конкретне наукове завдання щодо обґрунтування визначення впливу поведінкової економіки на економічне зростання шляхом удосконалення квартальної прогнозної моделі НБУ за допомогою введення у неї реальних економічних агентів, на відміну від загальноприйнятих класичних агентів, що дозволяє оцінити виражений вплив очікувань на глибину та швидкість відновлення розриву ВВП до базового рівня в усіх розглянутих шоківих сценаріях, що має істотне значення для галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31 травня 2019 року), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19 травня 2023 року та № 507 від 03 травня 2024 року).

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Дороша Богдана Йосиповича дисертація на тему: «Вплив поведінкової економіки на економічне зростання» рекомендується для подання до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Рішення прийнято одноголосно

**Головуючий на засіданні наукової ради
економічного факультету
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор економічних наук, професор**

Анатолій ДІБРОВА

**Експерти
Завідувач кафедри фінансів
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор економічних наук, професор**

Наталія ШВЕЦЬ

**Професор кафедри економіки
Національного університету біоресурсів
і природокористування України,
доктор економічних наук, професор**

Тетяна МІРЗОЄВА

**Відповідальний за атестацію здобувачів
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Сергій БОЯРЧУК